... او گولۍ وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلېدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگولی وچلیدی

لیکوال   شهرت ننگیال

خپرونکی   فرهنگ جهاد

شمیر   ۱۰۰۰

نیټه   ۱۳۷۱ هـ ش حمل

مهتمم   پیر نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بني لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګتهـ - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دګوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولي وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوي خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلي خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندي د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخ کي د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دی وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولي دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

ربښتيا هم دهيواد په هره برخه کي ددي پاڅيدنو پيل اوابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادي په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کي پرمختللي او په دی وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيوادوال شوي او د باطل په مقابل کي يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يې رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد وواېو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم دااليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوکولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځو په وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنو پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد، قیام او انقلاب بېلابېل اړخونه، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او ګوښې څېړي او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي.

دادی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او واقعي تصویر وړاندې کړی او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لوړ څېړي چې پر له پسې به څېړي. لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خونړی کړی او بڅرونکي کړی چې کله-کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې ګنی ده به واقعیتونه افسانوی کړی وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځوردی.

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړینمنه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته!

په مینه

"اداره"

د ګرمۍ پیل و، خو د لمر شغلې د سرې په تندې داسې تېزې لګیدې لکه تیرې ستنې، له دې تودوخې لـه ځمکې تپونه ختل، د آسمان مخ سپیرو او خړو ګردونو پوښلی و. د درې په منځ کې سیند مرام روان و، د ګنګ چنارونه د شمال له خپوښو داندېښنو په تال یوه او بله خوا زنګېدل، د پاخته سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او ویرمنې شوې وې، چوغکـــو به داسې شور جوړ کړی و لکه چې د سیمې د لسـ کوچنو ځوانانو او مشرانو په نیونه تری تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غبروي.

بزګران په مات نزه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو، د خپلې خونبې د بېګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي، د غنمو به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ګوټې
او د دړنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږن کړی او برخوونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروواړه کړي چې گنی ده به واقعیتونه
افسانوی کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو دړانه لوستونکي لوستلوته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړینېمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د گرمۍ پیل و، خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لگېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تود وخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړو کړ دونو پوښلی و، د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د گڼ چنارونه د شمال له څپو سره دانډېنبو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هرو ځت نه زیاتې
سوځنده او وېرمنې شوې وې ، چو غکــــــــــوبه د اسې شورجوړه
کړی و لکه چې د سیمې د لس کونو څوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوې .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونبې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش‌کېتر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانۍ ته دومره د ده‌نه‌لګید
للمي حو یې له سره کرلې نه وو ، د بښتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به لمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کبنته پاته وې .

زده‌کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتېرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ و لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کوچنو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او ناڅاپه یې سره به یې دغه خبرې
راغبرګې کړې . زمون د حساب معلم یې هم ونیو ، پلانی خو یې
پرون بیولی ؤ ، د بر کلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورځ خبرې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږ کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره بوځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
کوونو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمی سپوږ[illegible] ته
لو او د هقانۍ نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ما ښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لښکر یو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا وندو ورې غږ یدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسي پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

ایستل دګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ (هغوی) دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه نه لګید للمي حو پې له سره کرلي نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کبنته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاره غلي او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خځلي ؛ کوم وخت به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې د غه خبرې را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خو یې بیرون بیولی و ، د برکي ملایي هم بیولی ، د پلاني کور یې بیګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

د غه ورځنیو او اندیښنو د ټولو په فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوټې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ تر غوږ و کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانی بیروبار ، د دکانونو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې څه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریني کار-کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ اته لو او دهقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه لښکریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا ګرځاسته او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا وندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داره مار او غله راغلي ستاسې په کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د شوروي راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی و، له کابل نه به د لا د لا جيپان راتلل او بېرته به تلل. دا او اضطراب، اميدونه، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسېدلي وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو ماړانو د تاراکونو وېره وه، له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه، له چاسره د دغه پاڅون د پېلامې او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لاري د ستونزو او ربړو ناکرارې. دغه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هر ځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حملې وکړي، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې او شته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او مېټنګونو کې هم غبرګېده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهېدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پېړۍ پېړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروروېښه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سيمې سپين روږي او مشران هم يو ځای او بل ځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله ورځ کې سر را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداړانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راهيسې د دغه ورلېسه ني کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لېدنو کتنو هغوی راضي معلومېدل له دردمنو او سپينو ږيرو يې د يو د ول د ننېز داد او خوښۍ ښکارېده داسې ښکارېدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوښې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا وينې د استبداد او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بيا هم څه بنسې نا آرامي او اندېښنه به کله ناکله د هغوی له هرکاتونو کې ترا او خبرو څرګندېده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسېدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټرې او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يوځل بيا سپين روږي راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ترېګ او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو. د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډېر خلک خواشيني وو، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سر اخيستی وو، ډېرو د کړکې په سترګه ورته کتل او داي دګر د قام سپکه کړله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډېر خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو.

* * *

دغو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ ، له کابل نه به ډله ډله جیپیان راتلل او بیرته به تلل . دا او اضطراب ، امیدونه ، او دردونه ، اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارومارانو د - تاراکونو ویره او له چاسره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه . له چاسره د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندیښنې او له ځینو سره د دغه لارې دستو تزوا و رهو ناکرارۍ . دغه ـــــ اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده ، د خلقیانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کورونو حملې وکړي ، ځمکه او کورونه یې لاندې کړي او دغه حکودي ځمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله .

حزخلک پوهیدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروري او پېنه ګاوندیتوب مثالي ژوند تیرکړي دی -

د سیمې سپین ږیري او مشران هم یو ځای او بل ځای غونډ غونډ کیدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې یوه او بله دره کې سر را تولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداړانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو . له څو شپو ورځو راهیسې دغه ورلیدنې کتنې رواني وې . د نږدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل له دردمنو او سپین ږیرو څیرو یې د یو دول د ښیږ داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوټۍ له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورونکی لوری موندلی وي او همدا ونې د غمستبد او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندیښنه په کله ناکله د هغوی له حرکاتو ګر نو او خبرو څرګندیده . د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت یو ځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل ، دا ځل هر څه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سیمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته یې ستاسو د سپین ږیرو او حکومت پر دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو ، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستې وو ، ډیرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار .

خلقیان ډیر خوشاله وو ، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه جربه چې بيل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړې برې سره پلې ليده .

د ټوپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو وکړځيدل اود ټوپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر نه شو ې غړولي - ځينې چې لږ څه ځيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نوره وکړی تشويقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې. په ټاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جم او جوش په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګوڼه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده. په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د بيلابې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زيري ترانې يې غږولې، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځيږي . په ډيره بيړه وار په وار د درو اوکليو اوسيدونکو ټوپک واخيستل د سترګو په رپ کې يې پالګ کړل او کمربندونه يې وتړل . پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ دول شک او ماقي تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې م د همدغه ور پروګرام له مخې د ټوپکو ويش جريان درلود .

هغوچې وسلې اخيستي وې دير نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ ديرې ترخې او سختې پرې تيريدې ، زړونه يې په سينوکې داسې درزيدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه اوسختې نشوی زغملی ، او هر څه ديوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپاني .

د ټوپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راواېستل او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او نا ټکل شوې پيښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هر لور ته د درنو ماشينګنو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ ذره درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د ټوپکو **بارونه چليدل.**

ځوتنو لږ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندار و پر موضع ورو خيژی له " يا الله " سره يې پرې ورحمله کړل ديوګيلن پټرولوله او رسره پرې ور وختل او موضع يې لاندې کړه .

لومړۍ دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستما دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ایل يې کړه یو څل بیا عملی اوله بشپړ برۍ سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وکړځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شو ې غړولی . ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نورو وګړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې .

په ټاکلې ورځ یوځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یوځل بیا دیوه عظیم خوځښت د ببلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برۍ د زېرۍ ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو اوکلیو اوسیدونکو ټوپک واخیستل د سترګو په رپ کې یې پاڅ کړل او کمربند ونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ساق تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې م د همدغه و پر پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې دیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلې وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانې شول او ولولې توپانې .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي پیښې سره مخانو نه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هرلورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کوروںو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باړونه چلیدل .

څوتنو لږ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن پترولوله او ور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسې او واره لکه مار تاو راتاو کېده، دوه ځله یې ځپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوري نښې کړې، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بېرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولیسي شونډې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندې او لیونۍ قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د دفاع امر وکړ،
خونړۍ یې بیا هم کار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او ځوځ مجاهدین له کومو خواوو څه ډول وړاندې
کوي، د دوربین سترګې یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له ټکر سره وځلیده
له دغه ځلیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین پر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه راولوید او له خولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کېدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو، لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې، مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ځینې
د یوې تیاره شپې په توره تیاره کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ترڅادرد
لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وکړ.

... او بانګونه وغوړېدل!

د تیاره پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا ــ ۱۱ ــ) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
ببینۍ په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر
ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډېره وارخطایۍ د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظینو
د کار د له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګېدو
ویل شول. خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امین په خپل دود د خپلې استبدادي کرکټر پر بنسټ وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ووه
وار ونه وت. پښې یې پر مخامخ پروت میز کېښودې؛ خوله یې سره یې په ځینو
کې داسې ژور بدلون راغی چې د یوه بې ساري وحشت او ویرې ګډ

ولسوال له غوسې او واره. لکه مار تاو تاو کیده. دوه ځله یې ځپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشې کړی، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژر لاس ونیو، خپلې پولیسو شوندې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندې او لیونۍ قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شا وخوا کوروتو د دفو امروکي خوزره یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول دزې کوي، د دوربین سترګۍ یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوسو وړ قیده له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد د ټوپک ګولۍ سیخه ددوربین پر سترګه راسمه شوه او له مغزویې ووته. له یوې سختې ګذارې سره په ځمکه را ولوید او له ځولغتو هلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې، مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او د غسې د یوې تیاره شپې په تورو زړو د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ترڅادود لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیده وو.

... او تانکونه وغورېدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو ویل شول - خو د دفتر د موظف اصرار او ټینګار د ومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکې پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی را سمه کړه په پاسته کوچ سپه دده وار بنت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې؛ خوله یې سره یې په ځیره کې داسې زوړ بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولې پښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هلته داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېرې او شکست خولې راماتې کړی وی .

د امین غږ نور هم ډډ او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او ریدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه بول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دی خبری سره یې غوږه په دېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پریړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګه رګونه یې پړسیدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ئې راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بیا مستو ګډو نکو ، نڅا کوونکو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یو بل ته پېکه او خپ خپ وکتل - او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امین د اندېښنو او ځرتونو په سمندر کې د څپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلې ملی ځلی او مځی په سیند لاهو ورته بر بیښیدی - یو وار بې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی ، یو مخېزه ورتی ته به لاس اچوی - خوك دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډك ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړی او بې جلبه واکمنو طغیان تکرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ سستونی - ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه نه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او د یوې دیرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او خلورتنه ملکی خلقیان تالار ته رانتوتل - امین د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولي ښني یې راتولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تنور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېری او شکست خولې راماتې کړی وی .

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپیرې خبرې واري . ژر یې دمقابل لوری خبرو ورپرې کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په ډېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو دغځ پریړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډونکو نکو او نڅاګرو د وضعي پر دغه ناڅاپي بدلون یوبل ته پیکه او خپ خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومی کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سنیند لاهو ورته بریښیدی ـ یو وار یې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې به یې وپتپیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی ، یو مخینه وژني ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو، الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنه طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتې امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغه ننۍ غیر مترقبه وضعي او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ویری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ډېره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کین لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او ځلور تنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل
ځانونه داسې عيار کړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ يوڅو د خپګان
او تأثر تري خوتکيده - ځير وي ديوې غير منتظره خواشيني څرګندونه
کوله، چې حق په جانب بڼه يې نيولې وه - خو لدې سره يې داسې ښکارو له
چې د پيښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بريالي اقدام لپاره
بشپړ تيارى لري، او د خپل دننيز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر ميز شاوخوا
کيناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه
مهره وه د امين په عادي اشاره د راپور د لاندې کولو لپاره وښوريده - د
ډيرې بيړې او وارخطايي په حالت کې يې کاغذونه راويستل، د کاغذونو
د ترتيبولو پر وخت يې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپيدل، له ډيرې
وارخطايي تر راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او
ويرې په فضا کې به يې پټ پټ او غلا غلا د امين خواته کتل - په
سالون کې چوپه چوپتيا وه - يوازې د محمد دوست په رپيدونکو لاسونو
کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کيده چې د پاڼو
د ترتيبولو کوښښ يې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پيل وکړ :

... خلکو د توپکو د ويش پر وخت د ځينو ناعاقبت انديشه
مسئولينو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفايتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتيب او د هيئت په دله کې ځينې اشخاص په پټه
کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو
وسلې تښتولې او نژدې يوولس زره توپک يې تر لاسه کړي دي - د
چک پر ولسوالۍ او د دايميرداد په علاقدارۍ يې بريد کړى د علاقدار
او ولسوال په ګډون زموږ زيات شمير خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل
راپور لاتر اوسه موږ ته ندى رارسيدلى ...

امين ميز په سوک ووهه وي ويل : مانه وويل چې د
وسلې د ويش د هيئت په ټاکنه کې بايد ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ څه خبر وو . د ګروال غلام-
دستګير خوشبين کاله په روسيه کې تير کړي او کانحو بي يې هلته
اخيستي . موږ ځکه پرې باور او ډاډ و وو ، خو اوس ابتدايي راپور
داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړيدنه کې هغه يې
اغيزمن رول لوبولى دى، امين بيا هم پخپل سوک له ميز ته ... تير کړ
تاسو کسان داسې وښوريدل لکه چې څوک د چاله نابيره غږ
سره ويريدلي وي زياته يې کړه : نه نه، تاسې له دقت نه کار ندى
اخيستى ، سهل انګاري مو کړې انقلابي !! ديد او درک مو کمزوري
دي . مسئولو کسانو ته بايد سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط
او درايت !! مو له پامه غورځولي دي ...

په اوريدونکو کې د اجرئت نه و ، چې د پيښې په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوډول خپګان او تأثر تری څرګندیده - څیر ویې دیو غیر منتظره خوابشینې څرګندونه کوله ، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې سنکار و له چې د پیښې او سترونزې د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری ، اود خپل دننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاو خوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور واندې کولو لپاره وبوبلید - د دیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پروخت یې لاسونه لکه د مستی پانی رپیدیدل ، له دیری وارخطایی تری د راپور پانی ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په صالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پانو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د ترهکو د ویش پروخت د څینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یوولس زره ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی را رسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه ویې ویل : مانه ویلی چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ څه خبر وو . د کروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی . موږ څکه پری باور او داد و وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته ټینګ تیر کړ تاسته کسان داسې ونبوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره وریږدلی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسی له دقت نه کار ندی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دیداو درک مو کړی دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د -

(c) ketabton.com: The Digital Library

امين د خالت ته په رمزي او كنايي بڼه اشاره وكا ، له خپرو او خوږمندو
سرو سترګو يې داسې بريښېده لكه چې د پېښې مسئوليت يې د ير درونده
والى كوي - د تللو سترګى په ميز كې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهديد ونو او اخطارونو په ګيڼو دار كې وروستي
پريكړه داسې وشوه چې په دوو ورځو كې دننه به د كوماندو
سرتي هوايي قوا ، زغره والي ځلورمې قوا ، بالا حصار او قرغې نه
موګد لوړ رتبه پوځي هيئت په سيمه د برېد پروګرام او نقشه
تياروي - نقشه به په ځلورم نمبر زغره واله قوا كې د موظفو روسي مشاورينو
له نظره تېروي - منظوري به يې اخلي او په عمليا تو به پيل كوي - داسې
دقيق او هراړخيز عمليات چې يو اشرار هم ترې ژوندي پاتې
نشي .

امين پريكړه پر ځل بيا د غوسې او تهديد په ډېر وحشتناك
انداز كې تكرار كړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پوز په شيو لو
سره له ځايه پاڅېده ، ناست كسان لكه فنري انسانان په ډېره بيړه
پورته وغورځېدل د وتلو پر وخت يې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زياته كړه : زه ترو كې صاحب ته ځم تاسې به په ډيره
دقيقه او مؤثره توګه خپل كار پر مخ بيايئ او ماته به مفصل معلومات
راسوئ ...

هغوي په سرو سترګو سپواځۍ دومره ورغبرګ كړه

چې ډير ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمكنيو او هوايي قواو د ګډو عمليا تو
پروګرام بشپړ شو او د كابل په زړه كې د زغره والو ټانكونو يو اوږد كتار
وخوځېده ، په پاځرك يې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړك
زړه يې څيراوه .

هو ! دكابل د ونو ، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمۍ زمولولى
وې - له ځغرنه زيات يې د استو كنو زړونه د كمونيزم ناورين
مروړلى وو - له خپرو يې ديوه ژور خزن او اند يښنو دوك پورته
كيده ...

دښېن دروازې او اسمايي غرلمنې بيا د يوې بلې خوږې ناجعې
او ناتار شاهدي وي شاوخوا غرونو له ښاره خپله غيرتګر ستاو كړي
وه - او داسې يې په خپله غيږ كې نيولي ؤ لكه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د ښېر پوړ كلا يو ځل بيا د وطن
د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننه ننه كيده بالا حصار بيا هم د يوه
بل نوي ناتار او ويارلي مقاومت ننداره ته سترګي په لار ؤ ، چې
چيرته بيا كوم بل نوي " كمينارى " راوپرځوي او كوم بل " شاشجاع"
د خلكو د قهر په لمبو كې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له ځیرو او څوړندو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د سپینې مسئولیت پړې ډېر درونده والی کوي – د ستوله سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نړتی هوایي قوا، ژغروالي ځلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه مېوګه لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریدیز پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په ځلورم نمبر ژغروال قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تیرېږي – منظورې به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي – داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې پر اشرارو هم تری ژوندي پاتې نشي.

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ جابرانه پسوز په منولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډیره بیړه پورته وغورځېدل. د ټولو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیاياست او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو یوا ځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ژغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاڅسرک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څېراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمي زمولولې وې – له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړاوي ول – له څیرو یې ډیره ژوره خزن او اند یښنو د وک پورته کېده ...

د ښیر دروازې او اسمايي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدي وې ... شاو خوا غرونو له ښاره خپله ټینګه غېږ راتاو کړې وه – او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د ښیر پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار ؤ، چې چېرته بیا کوم بل نوی "کمیونارې" راو پېځوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا دخپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د څیګر څیرولو ته ننوي « اکبران » راوراندې

کول ...

تنګیو ننوري هم خپلې زامی تینګولی چې څوک بل « برانیدن »

ترې نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارك غونډی بیا دهیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

دتکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې دمبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام اوخوځښت

مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه دهیواد

دتیرو ویاړونو او ازمینیتونو کړینې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ټاړوونکی حالت کې

دکابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو دتکونی لپاره دتانکونو او توپونو یو اوږد کتار

خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې دالله اکبر نارو
دتیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستورو له ستړکو نو سره دزړوبارونو

لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی . دکولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه

او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

هغه

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه

پرونۍ ویرونکی بڼه نلرې . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د خیټي څیرولو ته «اکبران» راوړاندي

کول ...

تنګیو ملوری هم خپلی زامی تمینګولی چې څوک بل «برائیدن»

تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارک عزنیدو بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت

مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه را سپړل

لارو او واټونو دیوه نوی ویارمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینبتونو کربني په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږ نوونکی او دوح ناپروونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوني لپاره د تا نکونو او توپونو یو اوږد کتار

خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې «الله اکبر» نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستررو له سترګکو نو سره د زړو ویاړونو

لکه دیوه بخښتو زیری انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې دیو نیکرغه

او زغورنده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مړه کیو د

رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمه د زړه څیرلو ته بیخي

وروته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویري او وحشت مرکزونه هغه

پروت ویرونکي بنه نلري . د زندان زنځیري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوړو نو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو د ډېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاوده بل ډول و - دروند او هيبتناك - خوځون او او ارواپالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ زړونه يې لا بيدارول - جذبې او ولولې يې نورې هم راپارولې او ټوندې کولې .

د دغه سهار د لمر څرك ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه ښايسته او رنګينې وې - د لمر څرېکې د دښمن تور زړونه څيرلي وو او د آزادۍ او برمیال مقاومت د پيل او دوام کرښې يې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل شو - سترګکو يو بل ته د ويلو د پر خاطر او زړونو د پر ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړي وو ؛ په شونډو او ژبو د څرګندولو د پرې نوې او مينه ناکې خبرې ګرځېدې .

سيند نن مرام يون ته کاوه څکمنو څپو څپې يې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندې جنګول .

د سيند د وارو غاړو ته د ننګ د چنارونو لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيخ ولاړ وو .

د برېښنا د فابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د يادونې ننداري ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناك هيبت او صلابت ځلېده - ليرې نه د اپرون و آبله ورځ موچي همدغه وګړي ليدل او نن مو له نظره تيرول د پر زيات تغيير ترې بر ېښېده .

پرون چې ډېره بزګر پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو او سپېره مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه يوه تور بړې د ايماني پرتم او ځواک ننداره ښندله او له څېرې يې له يوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې ځلېدې .

نړه وړونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مينه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تا به ويل په کاشانو کې له يوې مخې ساه او روح پو کلي شوی - له هرې تيرې پړکمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کېدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړګو له غاړو

او څوونو خپله کډه بار کړېده ؟
دغه سهار مرغانو ډېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ يې جوړ کړی ؤ لکه چې د ټول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .
د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول ؤ - درونده او هيبتناك -
خوخوږ ؤ او اروا پالونکی .
نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې
خوندور لګيده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ
زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروله او ښوندی
کولې .
د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر
وخت نه ښايسته او ورنګينې وې - د لمر ځېرې د دښمن تور زړونه
څيرلي وو او د آزادۍ او بريال مقاومت د پيل او دوام کړښې
يې انځور کړې وې .
دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل
شو - ستړکي يو بل ته د ويلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناويلي رازونه
سپړلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو ډېرې نوې
او مينه ناکې خبرې ګرځېدې .

ACKU

سيند نن مړاوی نه کاوه څکه څپو څپې په ډېره تيزۍ او بې صبرۍ
له يو بل سره تندي جنګول .
د سيند دواړو غاړو ته د ټک د چنارونو لکه و سله وال
سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سئ ولاړ وو .
د ښايسته د نابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د ياد ونو ننداري ته ډېر له پسې غوټې راوهلې .
د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناك هيبت او صلابت
ځليده - ليرې نه د اړون و آبله ورځ موچې همدغه وګړي ليدل
او نن مو له نظره تېرول ډېر زيات تغيير ترې بريښيده .
پرون چې ديوه بزګر او زړه بېل او کلنګ ؤ او وچو شونډو
او سپين مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه
يوه تور بېرې د ايماني پرتم او ځواك ننداره ښيله او له څېرې يې له
يوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې
ځليدې .
نړه وړونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مينه ماتوونکې .
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل
تا به ويل په کاښانو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلې شوی . له هرې
تيرې هرکمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوڅکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه ـ غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو ـ خوښیو ـ تحرک
او نشاط ډیوې درونه امتزاج وړانګې ځلیدې ـ له سترګو مینه ـ له زړونو امیدونه
او ارزونه او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړیدل او د خپلو سوبو او بریاليو په هنداره کې یې د یوه منلي غرور
لارې پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به ویل جامې یې په وسپنو پټې دي ـ ټوپک به یې پر
زنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې د لمر له وړانګو سره
یې بېښنا یېږه شغلې شیندلې ، څیرو یې د ایماني پرتم او عظمت نمایندګي
کوله ـ د تیرو یادونو زاړه او ګل پلوته یې را تازه کول ـ د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړي د ننګ

دننګ ځلې یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې ـ د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو ـ او له عقابي سرو سترګو
یې د یوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سړي کې د محمد جان خان
روح غوړیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو وینو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو ـ په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو ـ یوه بله کاه دانو نه را ایستلې ـ بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه د ریم یې له
کلاشینکوف سره د تینبتې پر وخت نیولی و ـ او همدا رنګه نور یې هم
یو یو له پټنو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو ـ لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار سي
ولاړ وو او په انقلابي وینتابه سمبال . ـ او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد دخونبو لهٔ شلیک سره غبرګې شوې نو د غولي
دخونړی کودتا دیوه یونیم کال په نږه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو، د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط دیوه دروند احتواج ځلیده . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه
او له زړونو نه اوله متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به دیل ځای یې په وسپنو پتې دي - توپک به یې پر
ننګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونه یې د ملو له وړانګو سره
پر ښیښنا یې شغلې شیندلې ، څیرو یې د ایماني پرتم او عظمت غمازي
کوله - دتیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - دتیرو ویاړونو تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس دتورې او سرلوړیو دنګ

دنګ شلي یې ودانول .

د تهي ماني شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پتکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان بربینیده تا به ویل چې اوس ... محمد جانخان
روح غزیدلې ... د خپلو وینو ... بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

ده ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه دا چې نه رایستلی - بل
به یې د وچې رښتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، همغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدارنګه نور یې هم
یو یو له پټو ځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاریږي
ولاړ وو او په انقلابي وینښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه څرګمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او ..... دغرو په توګه

په ـــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .
د غلته سرې ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړېدای قوت

ډېر کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېرې خولې بهولی وي بوې وبالی
وخېژي او برېمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د دېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسي رسیدلی . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسې متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداریه
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او دخپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بې وزلي - څپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځولې او برې د لارو یوه کار وه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د ښادن او درانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ؤ - بمب او اوړ .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او کرو ویزني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
ورته کل شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . دغږو په توکـــه
پـــــــــــــــــــــــــدغه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بسیې او مجاهدینو
قیادت ورته وسپارل شو .
که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غسي د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .
د غلته سري ته تابیري چې د رلس له منځه راولاړېږي قوت
کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ېرې خولې بهولې وې بوسیالي
وخېژي او پریمي . او داسي کړني وکاري او په ښه کړي چې دد ېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسي رسیدای . په ربښتیا
همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستوا و د جهاني سیاست د د پلو ماسیه متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتیه کې پخوشو د کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - خپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځاني اوږي د لاره ځون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د څادر او دړانه پټکي اولوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک و - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
وټاکل شوې .

د مجاهدینو کروپونه دیګې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانګو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلوما شومانو به وړېسې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیجې د ساتنې په لارکې د سنګرونو جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ننګ کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه نړیدونکی مورچل - هره تړه د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کړکریو د رغړیدو لېوال - خو هره ونه او بوټی او بوټی منظم دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو بندګانو له خیرو و برېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک دوک سره شکړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یراځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي بښونکی روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ځکه په وړو ډیرو ښارو ږي ... نو ځکه ژوند او مرګ دواړه وړته یو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځه لاس د دښمن او بې جوړو بارکونو او پخو تاسیساتو وروخیژي - د کولیو باران او د اور لمبې ډځونکي پاوړولي او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړي او ولي ډوي - خومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اخېځ ځواکمن طاقت پرورانديږ و سله راپورته کا چې تر شایې د نړیوالو ستراو ډیر لوی شیطاني اقتدرت (واستعماري) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ورداننګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په نولسمه پېړۍ کې د تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند د وهم (تړلی) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدینو کروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په ټوپانګو د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د ژوندۍ باد
او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړیېسې د تکبیر نارې
غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځوانو ته ځای پر ځای د شکران او دعاګانو
په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو
ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په ښه ګولې .

د هیواد هر ګوټ او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - کرېنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه ړنګېدونکی مورچل. هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لیوال. څومره زړه ورونکي او ښېږ-
نوونکي منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نندارې د خدای د سرتېرو
بندګانو له څېرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړي-
له ستوکي یې د ایماني پرتم بریښنا وبرقیږي د فکر په ساحه کې
یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن خپور کړي او آزادۍ بښونکي روح راپاریږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي
پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم ورکړي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او څومره هېښ کوونکي دي هغه منظر چې پنځلس د دښمن
اوږدو جدو بارکونو او پخو تأسیساتو [illegible] - د کولیو باران او
د اور لمبې [illegible] او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړی او
وي [illegible] څومره د ... هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس
یو بې وسی ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن
طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې ترشا یې د نړۍ دوه ستر او ډېر
لوی شیطاني اقتدارت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي-
فتح او سوبرې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د بریاسې ژوندۍ بېلګې وځلوي او په تاریخ کې تاریخ جوړوونکي دوران رهبري کړي .
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې
مرګ د ژوند د وهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او
جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او بیو ځل بیا تر توپانو وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي زنځیرې ښخولې. د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزه د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړېږو ډېرې لیکې ایستلې وې چې د ورو په خیرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د ګولو د لمبو کړښو یکنواخته او ستوماتوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ به هغه خپل ځیګرته ښېرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډېر د خوب احساس او دورو، کړدونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د ښتې د دوه لارې پر سر چې ېخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره به د غنمو ځنې لکه دیوه مستانو اتڼ چې یوه بله خوا [خوځېدې] خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

د لته د ټانکونو او توپونو اربد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې وو - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر اوړلاندې هر څه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې رغړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول، دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول.

... او یوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پرپاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وې لیکې ایستلې وې چې د ورو په څېرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د کولې د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک څوړې شپېلۍ په مغزخپل ځیګرته څپرې لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او د ورو، کړوونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لارې پرسر چې پخوا به لمه غمو یکرنګ پرښېلي وه او د شمال له وږمو سره په دغمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه ښه خوځېده خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تراوسه شاړه پرته ده.

دلته د تانکونو او توپونو اېنډ کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودي وو - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو کیده.

اوس نو ښایېدله چې د تانکونو او اوتکوتراولاندې هرڅه نینه شوې وای - مغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي یې پرېښتې نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یوځل بیا لوی رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونوته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نورهم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

د هرځين جاج راخيستل شو- د دښمن د غربونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د رانديي تک خبرتیږ شو او د تياري او حرکت وغیرو ستمه اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو- تانکونو هم له خام سړک نه د دوهرو بربوکه راپورته اوپر دوزيي پيل وکړ ، گرده لاري يوي او بلي خواته دزي کولي - د صاحب منصبانو پرځوړندو برېتونو د تورو دوړو پرديي پرېبل پسي غوړيدي او د خولو ليکو پري له يوي او بلي خوا لکه ورسره نقشي ليکي ايستلي داسي لکه چي پرځبرو پې د سيمي د نقشي کرښي کښل شوي وي او يايي د دوی د رسوايي او ماتي لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوسپينو مقابله پيل شوه د ايمان او د اوسپينې وغيره ونښته .

گولۍ وچليدې - تانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او اوسونه وړوړېدل .

د يوې خوا وسله والو ځواکونو توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بنسټونو روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باور يې دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګېږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوټ لکه چې په ګولېدو زړه نه کېږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګېده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وچاودو سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تنها داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تول مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

د ډې ورځې کيدې چې د سيمې شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړي ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ځېره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره لېکه خوځېده .

تو اچې کلي ته راورسيده تولو هم يې د " بمبئ " په کلي کې د حاجي محمد منير اخندزاده د کلا پرخوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - ترډې چې په تنارو کې د خوراك د يګونه او کټوي هم سلامتي اېښې وې .

د هرځېنجاج راخيستل شو- د خپلو غرونو بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د ورانديز تګ خبرتيا هم شوه او د تيارۍ او حرکت وغيرو ته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکي راپورته او پر دوښې پيل وکړ ، ګرده لارې يې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو برېتونو د تورو دوړو پرتې يې پربل پسې غوړيدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه د رسره نقشې ليکي ايستلې داسې لکه چې پرخپرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او پايې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوزينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل- الوتکې وغرمبيدې او اورونه وورېدل .

د يوې خوا وسله والو توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او ښه تود روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوټ لکه چې په ګوليو زړه نه کيږي - ځکه له هريوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وويل سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکې تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تښتېدار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوګنو بيرا کانو - ماشومانو او ترسرو کړي ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او ترسرو بېوه تتوره لېکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسيده نو لوړي يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سره نه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک د يګونه او کټوي هم سلامتې ايښې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوره ځولی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تیرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وکړځوله خلقیان په یوه ساختګي ناتحانه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خوړا وحشت راایستل او موټرو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته د ینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ- کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډیر څیزونه وایستل حتی د ښځو له کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پرېښښودل.

د خلکو دتیامر په ترڅ کې چې کومر خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر سکسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګید.

له کورونو چې تېر سرې- او ماشومان غرونو ته ختلی وو دك دك کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلی و قیمتي څیزونه یې بنخ کړي چې ځنځم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللی وو.

څاروي په شپو شپو په اخوړونو نهر ولاړ وو دتوپو ستی او ټانکونو له ډزو. ژوبهم پړې شلولي وو او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخوړو کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوټل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شا و خوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریڅوته د شهیدلی انجام ننداره وښیي نو همغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چوپتیا خوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غوږ څوړلی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نو رهم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو ټانکونو د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅانه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بله کوټه ورایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خوړا وحشت رااېستل او موټرو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستری دروازې ته ډینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر څیزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره پښتبودل.

د خلکو دتیامر په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګید.

له کورونو چې تور سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کوروته ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلي وو خپل قیمتي څیزونه یې ښخ کړي چې ضمحم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

څاروي په شپو شپو په اخورونو نهر ولاړ وو دتو پوستی او ټانکونو له ډزو. ژوندي هم پړی شلولې ود او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارېو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټك په حوتل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شاو خوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیارۍ نیولې چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریڅوټه د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغوی چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

مازیګرنۍ لمر له درې ... څخه په تېزۍ سره خپله لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او لوړو ... غونډیو سره یې خپله سره ځونه رڼا په ځمکه خپره کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د ننګې غاړې ولاړ وو او په دې غرونو یې د خپل هېواد د ویړونو او ویاړنو ننداره کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نږدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې د یوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو په یوه سنګر کې لیکه د غونډیو له پاسه جګېده او کوږېده شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غیرت د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګرېو وږو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له ښکالو سره د لارې په اوږدو کې د کوڅو له باموڼو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ور سره غبرګېده . د کلیو ځمځې ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ښکارېدل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوېږ بریښنا یېزه تود برېښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوڅو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ټوپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کې مجاهدینو له ځلورو خواوونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې او اورلاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هیلیزونو رنګین ماحول هغه ځوانۍ د لکښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوټې د کلاشینکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړو کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوا نغښلېدې .

مجاهدینو دریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه څو مره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له د دښمن لوري او لوډن وړکېده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړي وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله
له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي.
د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو
پټ پټلي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.
د وګړو یو جوړ او بهیر له ګرېو وږو لارو د یوې نقطې شاوخوا
راغونډېده.
د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له بسکالو سره د لارې په اوږدو
کې د کوهونو له باموټو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره
غبرګېده. د کلیو ځغې ته د ماشومانو وړې وړې ولې د دغه خوځښت ننداره
ته ولاړې وې - داسې څېرې یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکوني بریښنا ییزه شوې بریښ تمثیلاوه.
د ماښام د لماخفتن وروسته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د تیږکو د ډزو تندرېدو باروتو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاني کېده.
ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنډوونو د حق او باطل د دغه دیارمېني معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ: مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنګلې هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو.
د چک هوټل د مرسینو د هلیونو رنګین ماحول هغه رغزوانه دلکشي
نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده.
عسکرو په ډېره ستوماني خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه ځوځولې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر
عسکرو د غوږو او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول.
د هوټل د شیشو ترڅو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرګ یې پلوشې د تیارې په سینه کې یوه
او بله ځوانغلیدې.
مجاهدینو د ریو خوا وته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..
او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري اولوږن
ورکېده.
د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهاد ول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ډوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په ونډلو - کنځلو - ټرټیلو او وژلو سړه او یا د شاو خوا پهکلو او کوږونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو : شپې د ورځې مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر ګوندو باندې بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پرکړکه وړانگې د مجاهدینو خوښه شپې پر پل په پل د وراندې تګ مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بښتل او بښتل .

سیند نن بیا سوړ ؤ تاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او پر سره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ولاړه په ولاړه کمیدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تری د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام جذبې ټېغ زانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس جګوتو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو په دې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د پرشنا بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د ډزو له تل نه د خوښۍ زېرې کوي .

د پیدو کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو د سولې پر هڅه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر هغه میدان ادا کړ .

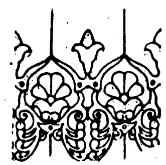

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوکت او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاړخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشینډارو په بې دریغه ډزو ؛ شپې د ډېرې مهیبې او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو په ګرکونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړو کړو خاندي د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل یې دورانده تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل .

سیند نن بیا مړاوی بهن کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې وار په وار کرارېدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته ببرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېغرانده لمبې ترې چارپېره شوې ، که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلی ولس څوکو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ښار ته بېرته ژیاتې او سختې شوې .

چېرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیري کوي .

د پېرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَرْ) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو د سلهې پر څمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر هغه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ټول ولس د ورورولۍ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې مرڅه به ورته بدل او بل ورېر برېښېدل تر دې چې د خلکو په څېروکې هم د یوه ژوربدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو په پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کړاه کړاري وه او د خلکو داند ښبنو پر ژبغړانده اوراوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې لا هم په دغسې یو امناک او ډاډمن چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په دغسې بحراني او خطرناکو حالاتوکې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابېنې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړی دملي کټو په جهت او د هېواد د یت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه څوراً لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو
جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو/ او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پرغاړه وو- هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بېله کوم شور
او کرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړي فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی و خو د ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو
ولسي مشر- د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزوري نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوي بلکې زما هدف
د عمومیا تو لوړۍ دی چې څه وربه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه
رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې- دلته
د مجاهدینو وروستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اره ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خو د سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جگړه کې وي خنگه دغسې يو آفاقي تنظيم پيوستون
او د يوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رابيني وغځوي.

داد افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانگړنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو
شرايطو کې وکړي دملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله
سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړي د
هغو بېلگه نو را لبر ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او حکومتونو د ټينگښت پر
وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
هم وتلې ده.

* * *

د زرگونو وسله والو مجاهدينو چې هېڅ يې د سيمې پر دفاعي کربنو کې سنگرونه
نيولي وو پالل او د هغوی دارتياوو پوره کول ټول د ولس پرغاړه وو. هرسنگر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروگرام پلان او نوبت
ترتيب او تعميل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شوی
او کرکېچ ځمکه چې دوه درې ټولولې او د سيمې لوی جومات ته به يې را رسولې
هلته به د نوبت له مخې په د پر نظم او اوږون سنگرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه يوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظيم او عيار کړي وو.

هرکلي ته سپين ږيري مشر تاکل شوی و، خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې يو
ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بيا د سيمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بيا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم بشپړ نيمگړتيا او کمزورې نه لرلې او يا به يې
د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومياتو لوری دی چې څه وربه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره را ټولېږي،
را ولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريډونه ټاکل شوي وو. له بريډ سره سم د مجاهدينو بيرغو نه
رپېدل او د خپلې رپا په شپوکې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا ني غږ ولې. د لته
د مجاهدينو وروستۍ رپا يکاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنگ يې د
دفاع دلومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايکاه نه د شورا ترد فتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو بڅو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدايا تو او خبرتياوو په
اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خو د سيمې د
استوگنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينگ وچې ځوا به ځوانو ملکانو
د سا تېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دسا تېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغلاغخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بدبينۍ هم له منځه ولاړې - د ېرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شوراېي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا ییښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

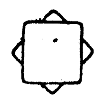

... او سهار لمر لاخیره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و دا سې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سړک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریونیول وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی دا سلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا دولس اعتقاد و او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه و ختلی، خلک له حوما تونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوې درانګ آوازه اورېدلی وه کارته د تلو په اړه دوه زړی وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

د غلا نخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکاریدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیو نتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یي نظام یې د ګوندي مسا بقو او ګوندیو د اختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د نبوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د بریښنا فابریکه د اولس په کټه نعالـوساتله شوه .

... او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ د اسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندی پورې سرک تپول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هیڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخت او د ټانک او بم له مقابلې هم ګران ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د توپو د رانګ آوازه اوریدلي وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی هم داڅرګندوُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبور وُ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګانګوی درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شاناست وُ له ستر ګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصرې
جملې وویلې او د حرکت بوله یې ورکړه.
د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرۍ
اوترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویرولو نکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې څېرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بیړې سره به یوه لوری ته روانېدل.
دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسی غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وُ، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګرد و نو پیکه ښه ناسته وه - دوی به سترې و خو د ستومانې
نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتې
فکر نه وُ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.
له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال دښمن د زغرو الوتکو او ټانکونو په بهیر کې روان وُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرنګه وو که داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وو. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس ـ مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګانګوری درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ستر
شا ناست و. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسئ او حرکت امر وکړ. د ټېلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم خو مختصرې
جملې وویلې او د حرکت بولۍ یې وکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یوې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو نکی مرکز و، داڅه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. یوبل نظم او نظام پکښې چلېده ـ بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړۍ سره به یو لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسی غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل ـ خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وي او څومره لاره به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښېناسته وه ـ دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ
نښې نه پکې لیدل کېدې ـ دوی یو نانا ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاټک او ماتۍ
فکر نه و. ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.
له هغې خوا ترغاسنونو پورې ټوک وسله وال د ښمن د زغروالوتکو او ټانکونو په بهیر کې روان و.

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښتني اېپلې په نس ورېږي مجاهد په خپلو پښنو پلي یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولې وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور کولې واورولې .

سهار لمر لا خېژ نه وه وهلی او د دګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي ورانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د زړه دل او وارخطا موقف څرګندولې وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو پرېسترو کې راکېښنا ستل ـ د پوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پته خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره ووېل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ورخېژي داوبوس به ډزو به یې کورونه ړنګ ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي ...

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سر خطر دی .

هلته جګړه بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په درېو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوې وي اوځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که به د دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختي د د دښمن پر بدن ښتې وه .

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای نښخولې ـ چې یو ځای کې به یې خښتې کړې نو زړه به بیا څه ورته ووېل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نه دې نور څه کوې چې د کورونو د زېرو غورېږو په لوټولو هم دریغ نه کوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پوره قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په داوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن لوېشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغېدل او له وحشت څخه ډک تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونۍ تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل اوږې به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د دې کولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تریکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلی او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لبنکرو مقابله پیل شوه ټکولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داوړکولی واوروله.

سهار لېرلا څېره نه وه وهلی او د دکوغرونو پرڅوکو دلمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد دسرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس دد ښمن دنرېدلی او وارخطا موقف څرګند وي وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو پېښتو کې راکښېناستل - دپوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل - دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړیږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي. . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په درېو برخوکې دد ښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو - لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا ددرند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باروچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه خوځه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولی به وختی دد ښمن پر بدن مېښتی وه.

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه ښه بندکړی روپی وه له ځینو نورو ځیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې خښتې کړې نو زړه به بیا څه وېرته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدې نور څه کوې چې دکورونو دزېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خوجګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې دد ښمن د لیوني تېښتې لذت یادا وه، و به یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولی او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې ډډ ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله نا کله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای ته

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټاټک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شود ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټاټک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرمونبړ ومنبت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه داسې سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارۍ یې همغلته پچپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تبنتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلاوو خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکوم هرې ډېرې، هرې او نې او هر بوټې پرې باړونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین ږیری او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همداؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورو څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نوموړه نیول شوی ؤ چې د وردګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د دوی خولو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه ایني د مارغونډې ښایسته ؤ د

په نبنه کوم خوداې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چي ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او دجنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو دغنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګکي کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته ؛ د ټوپک له ډزسره دصاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ دعسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چي دهغه زړه ورغی - او بیله دې یې هېڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چي دکوم بجاهد ټوپک مړک دجبهه خاني پرموټر ومبنت چي د ټانکونو له منځه یو ډز اولېبي پوره شوې.

داورلمبی دومره ژبغرانده اوچاودنه راسي ګخته وه چي نژدې ټانکونه او لاری يي همغلته پخپلو لمبو کي واخیستلی او دنورو چي وس کېده اولاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کړه.

اوچي له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چي: پدوی له ځاورو خاوو او هوا نه څه کوي چي د ځمکې له تل نه هم ډزې اوبرېد ونه کېدل. داسي چي هرکم هرې ډبرې، هري ونې او هر بوټي پرې باروته چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چي د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځیني اقوام ته د هغوی سپین‌ږیري او مشهوري خبرې چي په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه او چي په کابل کې یې د ورځکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نوموته نیول شوی او چي د وردګو چک ته منسوب او لاد خرخي پله د زندان میلمانه شوی نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د ووې خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت او چي اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چي یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندي ښایسته و د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکرو اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داپه هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړچې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خوزما داحالت پدغه مهرباني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار بایدوشي چې ددواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

بیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګونه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شوېو کسانوته مخ وکړ څاوه ویل وېل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د ځینو ماموریتونو تر پلاله لاندې یواخطاراوکوانس هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریتونه دې یاله دوی سره وډرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډاړ ورو –

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سري فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېرمقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې خوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرتنځ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کوي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نه ده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شاه محمود او دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیټو – وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واوروله چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشوکولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګردوه هلیکوپترالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډېرې کولې وچلولې هغه الوتکو ته رسېدلي چې ډېرې شوې اوکېدای شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نوډېرلږ پام هغه خواته ووړ ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلړې شپې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې- چا به بېرته اپسته واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانې اوپیل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کړس اوفر کې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې دغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانده په بل مخ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هر څه چې د رسېږکوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د ځکځ مامورینوته تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریني دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ژړو...

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چرپیتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چرپیتیامات کړه اودنورو په نمایندګۍ یې خوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باباللا شامحمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو - وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړ والي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې اوچې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نود تولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شیبې دساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخښم څخه ټوټه کړې - چا به بابیزه ایسته واچولې او یونیم به فکر ورته یو ورځو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیولته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګنده وله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پوروړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نیمې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرګنده چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان
مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او څیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.
۲- ډګروال عبدالحق دشمنی په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوړاخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوړاخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې لرلې ځوان پاڅکی ورسره مخالف وُ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د ځلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او ښایي پخپله کته یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پېرچک او دایمرداد وګې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو یاني یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وُ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه ګل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څیني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردګو ته د وې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.

٥- غند مشر کریم خان د سیدآباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

٦- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

٨- مدیر یعقوب د دوراخیلو اوسېدونکی.

٩- محمد کریم خان د دوراخیلو اوسېدونکی.

١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)

سره له دې چې دغو جرګو ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې لرلې څوان پا تکی ورسره مخالف وُ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د ځلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې خپله کته یې راوڅرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځني مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ- پرچک او دایمرداد وګي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چې د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کومه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې تو م به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د ړنیم د ناکړدو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غروري او مشرتوب سره د ېر وړوکی ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو لس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک پر لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلس وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلګونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږېر درو ند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښوده چې ځینو ځینو به یې له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کړې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو ته خبرې پیل کړې او ولګه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا د که خوله یې د جوړ نا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوټکو نه په اچول شوې کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بند یا شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی ته هم تلولی کړل او ولګه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایی وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفی سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولی حالت په احساس نو څه و نه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و، ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هم پر هېڅ توګه د داسې غلسونو او غونډو او خانګل په ځپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سرګي په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نو په هېڅ هم ندی خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نماینده ګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مخ و یو بل د روند ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلي
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړي ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چې د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د زړه او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا انديښنه وه چې
توم به څه ورسره وکړي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه زړه او انديښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلې مشهورتیا، غوړی او مشرتوب سره
د ډېر وړوکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي واو او رېې سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو یولس ماموری ترسره کړي دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي وُ او د لارو د واړو غاړو ته توپک پدلاس
او په کارتوسو پټ ولاړ وُ چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د تیکر پرقت
یو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی وُ داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرڅایې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه د اخوړېږ
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې څېنو
څېنو به یې له ګواښنه ډکه عمل هم ترسره کړي.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ نا جوړ له
احوال ورو وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې تړول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کیږي مور نه پوهیږو چې هغوی ولې ندي راغلي بد یا شو خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ويې ويل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدا رنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه وُ د ډېرو د تعجب په سترګه
کتل. خانګل د ناوېو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی وُ او په ودونو کې به د ده
آس ډېر کرایه نیول کېده او هم ډېر هیڅ توګه د داسې غلسونو خو د خانګل پخپله موضوع رونیا کړه او ويې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وُ چې د جرګې موټر
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوزار وُ چې
سره ويې لږ هول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو مخو کې
هم یو پر بل نه وو او وه او دا انديښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د ېر سره
وخوځېدل او خوځېدل د پرې خبرې یې وژوولی خو ښاغلی وجدي دا
میړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه بېځېله وار خبرې وکړې او یې ویل چې اوبه خلقیانو د نژادي توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګټیا دي وايي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا همدوی لګیا دي او د مرتجعینو ټاپې
په مونږ لګوي او س نو تاسې وواياست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

دشورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې بېځېله په ټول قوم کې وګرځئ او بېځېلو سترګو ووینئ چې د
خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونو
چور شول. بیوا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربادې رارتلونکې ده. خو مونږ به دغه دول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وايي او په مونږ بوڼه او روي اودتوپ
ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل نړۍ بینې د اسلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سرېټوب او انسانیت وروبنیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم تروندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو.

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسیې مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرواترو او وړ په د و ته چمتو یو..... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو دردا یې لرڅه ناسته وه وې ویل مونږ بېځپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه موخراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چګ هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او بیوا ځې یو
ښوونځي چې خوځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د بریښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته بریښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو بریښنا
قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړي کوم چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راو خوځېدل د هرې خبرې يې وڅوولی خو ښاغلي وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو
مشرانو هريوه پخپل وار خبرې وکړې ويې ويل چې اوبه خلقيانو د نړا دي توپير
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولېدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل اولا ګليا دی وايي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي
اختلافونو زمانه بيا په موږ ووينې او بيا همدوی ګليا دی او د مرتجعينو تاپې
په موږ لګوی اوس نو تاسې وواياست چې موږ مرتجعين يو که دوی.
د حکومت په ابلاغيه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وي موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سيمه سور اور بل کړی شو.
د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زموږ مشران
ياست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د
شوروي بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورنۍ
چور شول. بيا ځې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ ښځې روی هم د الوتکو په ليدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به د غه ړول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په موږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طيارې له لاسه موږ ته خپل زوړ بنيې د اسلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سرپټوب او انسانيت وروښيو.
موږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې موږ داسې فيصله کړې وي بيا به ولې وسله په ځمکه بږدو بيا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ
مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زموږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسيي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اورېدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا يې لرڅه ناسته وه ويې ويل موږ پخپلو سترګو
وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته يې زيات تاوان
داړولی دی خو تاسې هم صرف نده کړې سړکونه مو خراب کړيدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.
د شورا رئيس وويل موږ منکر نه يو د جګړې هو پټل خو ولسوال خپله
عسکری چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شو او بيا ځې يو
ښوونځی چې څو ځله حکومت زموږ پرضد د يوې اډې په توګه ترې کار
اخيست له منځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بيا به يې هم موږ جوړوو، نو موږ
هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د برېښنا فابريکه لکه چې تاسې يې
ګورئ فعاله ده او سيمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسيسات فعال دي.
د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سړې اوبه توی کړو
تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کوم چې
زموږ له صلاحيته پوره دی هم دلته به يې فيصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داوړاندې
شو چې زمونږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زمونږ بنديان راخوشې
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږو.

شوراداهم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي ويرېدل چې کنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده په تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همداوُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو ځامخ کړيدی.
علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوټه
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تړه کې، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی مونږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ولسوال شوی
ولسوال وروته راغلل او راته يې وويل: چې زمونږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ماڅکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستۍ غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا ورو ځې اواوږې يو ځای وغورځولې غاړې يې تازه کړ چپه
سترګه يې لږ څوګه کړه د خولې ښی وښکې يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بيله غونډه وکړي. په دې کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښنو.

شوراداهم هيله لرله چې نوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې له قوم سره يا ته کېږي خو د جرګې غړي و يې پدل چې کنې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله نړلو غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. د ده پوره تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي کوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو ځامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وکوري خوداسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تر ه کې، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحېږي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی نازورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه تنه شوی ولسوال وروونه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړيدی. خوما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمې او د پستې غاړې او کله بيا ګوا ښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلګ دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځي او اوږې يې ځای وغورځولې غاړې يې تازه کړې چې سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښې ونبکې يې بوي خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختیار کې وای ما به وردګو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دي زه وردګو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته .

خو له وردګو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردګو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي . او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې دول جرګه بیا وردګو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردګو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندیو شویو وردګو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه ,

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردګو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردګو زیاتره خلک د مامور، منصبدار، ښوونکي، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلک په یوه پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردګو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دي سخت کارندي - د وردګو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بالخره نه غواړو یو ځلې دوهم ځلې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین بریو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه رابلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . دا ونځي د موسیٰ خېلو او سپدونکي د اکسا غړي عمر وردګ چې د پر شیګ زلمي او د نوی مود شلث پټلون یې اغوستی او بیټلي طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له -

ړما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به وروسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خوله وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپینږیري دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - تر څو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې دوره ګود بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې ژمنې بندیان خوشې کړي شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې دا کسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید وجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته ویښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار - ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په او سنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دي سخت کار ندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف او تنګ کړې مونږ بلخه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

دچک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داونځي د موسۍ خېلو اوسېدونکي دا کسا غړي عمر وردګ چې د پښیکو زلمیو او د نوی مورمثلث پتلون یې اغوستی و او بیتلي طلایې وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یو څه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړڅو او سترګو په بیلوبیلو اشارو ویل: وردګوله بشریت سره خیانت کړیدی د پرست جنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردګو کړې خوتور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او وجدیت په کډه اندازکې زیاته کړه: دا خبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کړېږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه کوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي- همدغه څونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ وروا ړاوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځیني داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سرد و پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اوښي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومیږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانۍ پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غبرګ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاوریې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څوشېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چېرې نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوشه ورانډې هم د روښنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورکړ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه دسردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: ورکوله بشریت سره خیانت کېږيدی د پرستو جنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده- خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردکوکړې خوتوراوتومت یې په خلقي دولت ورتېل شوېدی.

ده بیا د ناز،کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بندیان به خوشې کېږي- جنایتکاران ځوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه کوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ وارړوي- همدغه ځونازولی دی چې پرحکومت کران دي اود هغوی په خاطر وردکو ته صبر کوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای.

مایار دعمرخبرې ترهغه ځایه چې وردک یې جنایتکاران بلل ردکړې اوبوځل بیا یې دقوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تېل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی په وسیله برابربده مخ وروااړاوه ویې ویل: دعمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکی راپیدا شول چې اصلاً دجرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم دعمرخبرې ردکړې اود پیمان په اړه یې وویل چې وردکو ته دده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه دسر دو پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي ته یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غرېتوب لري مګر ورور یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډ د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې دچین اوشوروي ترمنځ دکشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوردکو په باب خپل ښه نیت ثابت کاندې او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې ځوشېږي د مخه دمرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یادکړ چې دمرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی دعملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو – (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړېدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بشمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو کروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل وړور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راغلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بوري په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخکې اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په ختنو اختنا ق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویوست پدې دوهره موده کې د بروکسانو زه پورته او کښته و کتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو کروپونو کې لاړه شي چې ته هیڅ هم زړه نه شو ښه ګڼلی ځکه دا حل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د ورډګو په څېر تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تېلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړېدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بېخي معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تېلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورډګ نیولی وي موضوع ژر راته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د ورډګو نورو برخو لکه جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و، بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راولېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چېچې نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کړی وي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وباسست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پورته اوکښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. اوبیا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چټک ته چې هم زړه نه شو تېنګولی ځکه د اځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سر د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سمه شوه.

چک ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داوېره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.

او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او ډاډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړنې له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رېښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لار ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري).

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښود دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارسلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چګ ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چګ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ چې خپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو
نو د ستاسې خوبنه ده چې ګله موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو د مشرانو هم دا دوله د مهربانۍ او دا د خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شو شو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نږه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. نباغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کنړ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس موږ نه لېږو موږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بیا یې دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري
چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وُ خو مشرانو یې پرېښنبو د ل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابس او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټې لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارو سلوک قضاوت
کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک دا سې و:

د سترګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکه چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوي هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره هپوشو – درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کورونه وران کړي ندونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي – ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کوره کالي او دوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او دوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوی ده یوه ځه ژړلي وو او نو مونږ په غم کې موځان راسره شریک نه بلو ولیؤ – دا دیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خو کوره په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د ټوټه او پیغور پورې چا ته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې ترورو ستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خو ښه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

باقي شوه دروغجي جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لاري نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ونه ندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا و درکول

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تورله پیغور په ځان نه منو.

کړانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی – هماغسې خپلو ستړو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان دماشوم غوندي دستړګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ټرکو چینی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو پېښو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروستیو او اخیستل بېرته میز ته راوګرځید سترګې یې را وایستلي او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی و اولکه چې د جرګې غړو مونږ ته –
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو –
زره پوښو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
ندرونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوی ده یو څه ژړلي
وو او مونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی و- دادیوه رښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه
ده، پښتانه د تود او پیغور پورچانه نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع
قوم هم وي، دوم کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای ټوټه پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي
زغملای خوبنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نورنو په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه؟

یاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه او که اینې په نظر کې ونیسئ او دبندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط
به هم ومنډي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا تو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تور او پیغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي -
هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه

د چک دسپین بیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غونډي دستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې دول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دا لیک د متن په اوږدو کې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو
سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
وروستړه واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او برمېز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډللو په اړه درثیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه ډیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هډغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوېدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سم دي سم، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځانګړې مرکه وکړم، که دوی د لته را څي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم څمنتوي یم چې ورشم خو زما د ژوند ته تضمین هم ضروري ده چې داخبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زمونږ دبین المللي دښمنا نو نیوله به بخ شي او په خپلو اډیوکانو کې به وا یي چې وردګو د داخله وزارت دامنيې یوسترقوماندان وواژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

دېروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت نه بوړکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیاب اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي موبه ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول دولسونو دا ییللو په اره درثیم دا حربه هم د وردکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نړ او پروني) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و کښل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلي هغه سره رسوم، زه د وردکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته را ځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د تضمین هم ضرورت نه چې. د اخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرکې ته ووینې دبین اللللي دښمنانو نړونه به یځ شي او به خپلو ادېوکانو کې به ووایي چې وردکو د داخله وزارت دا منیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم راواخیست او دقوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردکو د جګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه د پرشیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړی په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت نه یو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو ویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ دول ملامتي موبه ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو نږه دک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډک کړي وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چټیل کوماندن ټس ټس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصوٴنیت بګنې یې یکخوا خته غږولي - چغراني جنايات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتیلې وُ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نم د داخله وزارت تر مخې ځړولی وُ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه تر اباسینده د عزیزولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګیده خو لدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوي د بد مرغي کود تا د خونړي سپا وون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ډلګي یې د روسي پرسفارت ورننیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلي وُ خود روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکرکې هم نه تیرېده چې د ده غارې ته یې وروورو د ورپنسنو

زړېندي وراچوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاته وُ له نورو ګردو دښنیزو ځالفتونو او ګواښونو نه د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

ورډکو ته یې له یخول زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې دجنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموللي وُ له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورډکو تا نکونه او الوتکې ورباړش کړي. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې بنکارېده لکه ټن چې په کومه جبهه کې سټنګر بنکاري.

خو د جهاد د جذبې نړېغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماتې یې اوربل کړې وُ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې دخوځښت سېلابې موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکي چې د سیمې په لومړي برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړ او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي ښا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش تر پکونو هیڅ نه شوې کېدای خو جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ور ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګرد ونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځې سره ځمکه لکه د زلزلې رېږي دېده - جاروېو داو ېاران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو څرلې

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغونو دک پاڼې شول

وفادار شاګرد دخپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چڼل کومان تس نس کړي و او - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتی یې یکنواخته غبرولې - پخوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتیلی ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړې زندان کې د دبوولس زره بندیانو د وژنې تورلست دخپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوې د بد مرغي کودتا د خونړې سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کارنې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورېښمنو

زېندی وراچوله.

د ده پر ورانده یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او ګواښونو د هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دو که کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرموونو شرمولی و او له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونو او الوتکو ورمارش کړی. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکاریده لکه ټن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ښربغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اوربل کړې ؤ د احساساتو غرغرېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاڼي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د د نیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتني. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په توله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر ډنګه توپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړې برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې پخپله دفاع وکړې شي یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش توپکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او ددغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه وړو توپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رېږېده - جاروېنو د اوباران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات دجذبو تو پانې څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بارانې کې تور سر وزخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه دکمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږد و منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو او ګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې څېرو او عقابي سترګو د ناځوالو او یې وسیو ترشا د وروستي برې د سوبې او دې او دامید رڼا ښندله او د انتقام بځری ترې باد پدل په اوږدو او بږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو۔ د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او دغزا د ول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوربارانې یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د هر چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ ورل ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پراېلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې یو د ول نه یو د ول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې به نږه جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سربښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به وړته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوټ ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې یې وپلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واره غرونو ته لېږ دول - کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترېږ اوکمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او یې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه ځاړله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته ځېږمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ- مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او دخپلو ټوپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده - د اکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د تول کور او کلي د تباهي ویره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شیلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ترېغړاندي لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بود ا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

بنخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيانو نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني ځپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بڼلې کې تور سرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهېدو د کې خمرې به يې ترنيمايې لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړنې ګروپونه د ګڼو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر ناکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يوځايېنې سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليرې ليرې سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوازې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسيو ترشا د ورو ستې بېرې د سوبې او د دامېد ړنا شندله او د انتقام بحري تېري باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند ځپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و د يو توپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربلې يې وروليې او هليکوپترو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې نه و او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

وُ نو بيا:

اوکه خدای مکره سيمې ته قوه ننوځې هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته ليږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول. مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی و. او همدغه ځايونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو د پر مناسب وخت و. مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پر تنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليرې ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران و.

په نږدې کليو او کورونو کې سره لدې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تورسرو له خوا په کلک هود او پخه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترېې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وينو او اور فوارې اوڅر بغرانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سرې به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات و چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موښکش ټوپکونه و. پدغه جبهه کې به د سیمې و ګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر نه د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اورس به نو یوه بله ورپام نه سره به او رسوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هو د به ازموېي نود تانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې غه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه برېستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جومات ونو تاواخانې بنې تود ي وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبي سر او پېتاو ګ بند او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم و.

خلک د پسرلي په تمه و او داې نره منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو غښتلی یرغل کوي، په ځانګړې اندازه کې به یې تر لیرې لیرې د واورې غورېدلې ځادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یې وار ځادر د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ وریږدي نو د کابل په فتحه کې پاتې غه دی تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړو کې ځینه کې وه او وسله یې چرې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ و رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکني قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پېرتم پس وراندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق دلارې د سربښندونکو د هوړې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او نا روا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغې یوې حماسې په لاړکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یاړمنه سره او رسوا شکست بوله بل سره سترګې لګوي او هو د به از موینې نو د تانکونو کتار د دورو او لوځو په توپان کې د تېښتې غه اخیستې وه او د غې دحق دلارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ټک پاته شول.

...او تول یې د روس پرضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو زړې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېیاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. - د جوماتونو تاو ځانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېړۍ لسرې دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پیټاوي بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه کړم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داېي نره منلې وه چې دیغني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز بېرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې تر لیرې لیرې د واورې غورېدلې څادر ته وکتل او ویل به یې په واد منه لهجه وویل چې پس وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپېپی او نو د کابل په فتحې پاته غه دی ترا رغندي شاو خوا سیمه تر وله مجاهدینو نیولې له قضا ما پېښېنې ورورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت ور لومړنیو موادو
له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ور د کوټه د دغه ورموادو په
وړو سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې، تاسې اشرار چاغوی،
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هدغه ور شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمر او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناره سوي پوره شوي
او چې پر سبا یې خلک پیتا و وهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې مخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو خپې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږېږي
شي نو سمدستي به د کورو ته راغونډ وځي او پر کړکیو به پردې ځروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نږدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه نرې - رسوایي او شرمېدلې را ته جوت شــــه وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه سار او
کرخت ژی کې اور بل وشیندل شي.
اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نږدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوري یې وښوه ——— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرمانی په نیم ساعت وار وه کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، مون او تاسې بنا یې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې
زمون وروڼه یاست مون باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشونی و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدو نو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بیرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورلو مهنیو موادو له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورو د کوټه د دغه ورموادو وړل سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوی"، د سودا ګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او باسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیتا وو هنو ته راوویل نو د اخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پرتخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لږ ځکې هم د اوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوورځې مسلسل د اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د ښکرو تو غراغونه وژنی او پرکرکړوبه پر دې ځروي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وو خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نږې، رسوایي او شرمېدلي ماته جوته ـــ وه د

روسانو پېرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کارونکې لکه چې په دغه ساره او کرخت ژمي کې بېراو تېرول وشینډل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ دول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لوري یې وښوه ـــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر بوچې څوکې د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدین په دېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوچې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوړ د سپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو. له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر ړوند داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهرڅه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزونو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته را کرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیا وړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته ارکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړي ځکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله ژر روانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کړي. هلته روسانو د ببرک په واسطه یو لړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مانورو اجرا لپاره فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوړو غوږو، ولو مانورو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې کرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په نخښه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ور سره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ور سره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګندې وې چې د زور پله یې دربنده وه ، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غونډې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوي - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمتو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - په ځېله ببرک دیوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورڅکه ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږي دي، مقابله ور سره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د ډیپلوماسی کرښو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړۍ او ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورپېښ ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی و .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې څکه له روسي ځېرځ پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړې وچې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیداکوي. هلته روسانو ډېرګ په واسطه یو لړ مانورې ترلاس لاندې ونیولې خو مجاهدینو ته دهمدغو مانورو اجرا یوڅه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخوړ ولو مانورته دېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد اسټوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هرځای چې وغواړي په ځښته کولی یې شي پدې ډول هرمرکز او حتی هرکور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړې دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډ وُ چې د زور پله یې درېنده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم دلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې ووژنه او جېل ته واچوه - دا بناري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وُ چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه وروګوره له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو دوله وړلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافردی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وُ چې د دیپلوماسۍ کرښو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولس ونو حافظه ډېره غښتلې وې.

اوس نو د نراو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراو نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړې وُ داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی وُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوځنګ وې!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوه په شپه چې هیڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپجن آسمان پروړېتهر ووروو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپجنې شپې په - سبا کېدونه وې خوینه - نن د سپوږمۍ وړ ښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داوړتکه سره بر ښېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروږي میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنې دهمداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالندو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په نهرونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږد و سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزر ونه غوړولي وو .

نن د پیشمینې په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لید لکېده داسې سنکاربده لکه چې دچرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تېپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوبوي سرې به ویل چې نن د اهرڅه یوه خوځښ و یر پخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سرانیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماته بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ دکار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمځو د هغوی پر اوږو دیوه دېږ دراندهبار نه هم درنده او مولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو داسه له پاره کلیوال یو پر دو بیالې غاړې ته راتلل ، داو بو نالاندو له حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړولو جن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خواږ ژوند یې یوه بله غم وونکې ورځ ور اضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

. . . اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وړیځو ورو ورو او په نرۍ پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بر پښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې راانډول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې غېږه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په نږه ونو او خولو لاسو نه اېښي وو - اوږد وسوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پیشمېنې په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې سنکارېده لکه چې د چرګانو په مرېوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ غږونه یې تپ توپ وو بیا ځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوبوي سرې به ویل چې نن داهرڅه یو څوځن وي پخپله غېږ کې نغښتې دی او بیا ځې همدا ستړې اوناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانۍ ګه اوتنکې هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونکو سوچونو په سراخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پر هر ژړلي خیالونو یې ستړې پتهدوا و دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درونه سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوما نه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ دکان اوهڅ دورې د درانده پېټي اوچتولو ته رادبره شوه.

د دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره او مخور مولمیانو د هغوی پر اوږ و دیوه دهر درانده بار نه هم درنده اوږ موشول لوونکې تما میده او اوس بیا د یوې ستوما نه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داود اسه له پاره کلیوال یو یو دوبیالې غاړې ته راتلل، داو بو نااسنه وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاو جن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکي ورځ وراضافه کوله په لنډه شبېه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو - لمونځ د شو - دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک را ولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی دغرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمرځپلي ورانګې پوره نه وې غوړولي چې کرسهار شو
دا کرسهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیپ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو ومنله چې د قوي دراتګ دا څو ورځنی اوازې حقیقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي - له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره ځانبره
ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سرووهڼي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول - کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجبورې یې د کې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې - ملاوې یې ټینګې
کړې پټکې یې سم کړل او پایڅې یې بېره وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د دغرې ذکرښکاره ځو او د قربانۍ او ازموینت میهال راد بره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غېږې کوي، جذبات ورته لوری ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاره جاروکوي - حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپانې کوي او ویښې ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک - دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لاره سپېڅلې او نیغه وه. دښمن
معلوم و. مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سرې فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل -
دورې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق دښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ذکر ته په مینه او جوش یوله بل مخه
ورانډې کېدل ته به وایې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ ذړې کوي
او د ساتېرۍ مخې ولي.

نن دغه لار داسې درنه وه، ځواو قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و یو سېلاب و چې په -
غورځېدو راروان و یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه د انسانانو یو
څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو - لمونځ شو - دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ايسته شوې د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځيلې وړانګې پورته نه وې غورځولې چې کړ سهار شو داکړ سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې درانګ دا ځور ځنې اوازې حقيقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه لاندې باندې نه کوله.

سترګې او غوږې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سر نخا بره ده او چا د تيارسئ او برېد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو جبورې يې ډکې کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، ځيلې يې کش کړې - ملاوې يې ټينګې کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بېد وهلې. د حرکت لوري معلوم و، د دغرې ذکر منکاره و، او د قربانۍ او ازموينت مهال راد برو. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوري ښيي، احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارچاروکوي - حالات يې د انتقام او مقابلې ولولې توپانې کوي او وېښې ورته د توپندو پيشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک - دا د کوم تنظيم دی او هغه د کوم. ...

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نېغه وه. دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل - دوړې پورته شوې - د تکبير چيغو دره په سر واخيسته - د حق د شمې پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل مخته وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې ده ړندو، پخو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل يې دا ايثار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمعه يې د خپلو وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو ډېرو توپان را الوتلی و، يو سېلاب و چې په غورځېدو را روان و، يوه سمندر دې خوا ته اخيستی وه د انسانانو يو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې، څپې په غورځنګ وې. قربانۍ سرپه تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تېږه، هر

ناو او هر بومتی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان رسوي.

کولی وچلېدلي، ټانکونه وغورځېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو بزلې او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو توپې او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرد جنه فضاکې دخپل سفر لاره لندو وي دوري شوي، لوکي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولې آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نوربه نو دځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه او رول او کوماندو یې پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندو یې پوځیانو بهیر راماتؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکې پندوونن له د برو او کمرو نو پوځیان زېات معلومېدل - هره ډبره به چې سرې ولیدل شوای نو به بنورېده او پوځي به تر ټپا جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنديې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځای قي او غونډ اړولي وي.

بنسایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا د ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غور او ور مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنې او فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او یا تر اوسه ناوې هدوره سپد لي نه وای.

د افغانستان جهاد خو دنړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوټه ونبول او ډېرې ځکې وېښې او ستونځې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېرې نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅېنه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي زېرموله تښتېدو سره په شاشي او ماتي وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوروي خانېکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار ساباتک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او څېلو ته په ګونه کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان رسوي.

کوڅې وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او میزایل په غرمبېدو شول، سیمه د اور لمبه شوه د کوليو باران او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه گردجنه فضا کې د خپل سفر لار ورکوي دورې شوې، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارې کولې آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محترق کړی ؤ لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترماز دیگره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر راماتو. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پښه ووتن له دبرو او کمرونو پوځیانو زیات معلومېدل - هره دبره به چې سرې ولیدل شوای نو وبه ښورېده او پوځي به تر یا جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نوري درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولې وي.

بنسایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو گنجایش نلري او ...

خو دا د ستر کولیدلی واقعیت دی چې په خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اړوې، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبیني کړې وه او د افغانانو غورځ او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي گڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بریې تر درشل هډو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د بېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل د بېرې څکي و پېښي او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د بېرې نظریات او موضعگیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنگ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومېخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو وکوي - دوار سا پلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوند درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم د ړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او مخېلو ته په کونه کوي چې دوېټې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا توره دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکاریده - د باروت سوي بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا داو ریباران او د ګولیو بزلې اوریده په سترګو کې اوښکې وچې وې خوږینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د باروتو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د دوغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او ویرهس.

له کومې پرښې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اوربل و - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به و - هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سوی او ورشو، لمبه به شوی لوګی به شو او وران او ویجار.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارۍ او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې د ی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د ډیر لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د برېښو د دهشت خپروونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ورچلیدې او همداسې ژبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په هم هغه ځای کې د خدای ج دلاریو سربښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په میو مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له دوغرې او مقابلې را د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده.

نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پرلورې د شهادت په طرف، د وینو توبیو یې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه دراندهه او دادومن قدمونه او چټول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لارا چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سکې ګټهندوي بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله څومره و یارمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د هم دغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالی مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ژړا ته وړ رسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه ـ د لمر ستر که سمه نه ښکاریده ـ د باروتو سوی بوی له هر لوري پورته کېده ـ له هري خوا د اوریاران او د کولیو ږغ اوریده، په سترګو کي اوښکي وې چې وي خوږ وینې بهېدلې ـ سرونه ستي کېدل ـ سیني غلبیل کېدلې ـ هډونه په هوا الوتل ـ غوږونه بادېدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوندو هستي لاندې کوله.

نن وینې وې ـ اورونه وو ـ لوګي وُ او د باروتو سوځنده بوی. نن هره خبره او هر تصور د قربانۍ وُ، د جنګ وُ، د ډغري وُ، د شهادت وُ، د برید وُ، د یرغل وُ، د بم وُ، د ټوپک او توپ وُ، د زخم وُ او د تېپ او پیرهن.

له کومې پڼې، له کومې تورې او له کوم لورې به چې د ټوپک ډزی شوې هلته به بیا اوربل وُ ـ د بمونو باران او د کولیو دندوکار به وُ ـ هلته به بیا نه بوټی پاتي وُ نه کس او نه تورې ـ هغه ځای به سور او ور شو، لمبه به شو، لوګي به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي داخیال وُ چې تر دغو بمبارو او کوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتي وي او نه کوم کور ودان ـ هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې دې ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د کولیو په ږلۍ او دندوکار کي هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ او مرګ ـ د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او دوېر لړ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د برېڅو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونوژنې هم همدا ور چلېدې او هدا یې ژبغړانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وُ او هلته چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

همغلته او په همغه ځای کي د خدای ج دلاري سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینو مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا ـ له شهادت پرته اوله ډغرې او مقابلې را د یخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی ـ د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو تویونې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاڅه، درانده او داډمن قدمونه اوچتول ـ داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په لاراچولی وي ـ داسي تجارت چې ځانونه یې پکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کي د خپل سر په عوض کي د خدای ج، د رضا ګټل وُ ـ سبحان الله خومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کېدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غچ په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر چې یادو تښولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلې ماتې تاریخ یې اغږور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ژړلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه ور پېدا غه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوښته کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستر مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي - اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران
پیاوړ او ټانکونو، د کولیو ږلۍ ، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سترلوګي. کمزونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
د برو پرځېچې یا وېډلې خو د خدای دلاړې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګونه له ماشي نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تنتر
کې سړه شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکي هیولا ورته غاغ خپلې دارې را یستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو تر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په دې اطمینان یې پایې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک مخابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نرېدلي کمر په

UKOA

د هغو سر تېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنگر چې توکلو ساتونکو به په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنگر چې د جنگیالیو د وینو رود یې په هغه ځگره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلی ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
لمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته په ځواب یم چې څه ور په دغه سنگر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې دا دله به دلته یو مثالي یادگار پرېږدي د قرباني یادگار
او د سرلوړي د خاطرو یادگار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لور بینه.

سړی حیران شي - اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او نې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اورباران
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو باران، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - حمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سورلوګي. کرونه رغږېدل - غرونه نړېدل د
د برو پر سر څپې ټاپېدلې خو د خدای دلارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی کوټه له ماشي نه ایسته کېده او ایله په هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژر به په تالو پوری کلکې نښتې وې خو دوی د توپکونو باروونه چلېدل -
د مرګ وېرووونکی هیولا ورته څاغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی -
ستر ګو هغه نه لیده - د دوی نظرونو ته پر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لپوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وُچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکې مرمۍ - خلاصي
شوي وي اوس له هغوی سره دا فکر وُچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې یا یې ښ ترکړې - میل یې
خلاص کړاو په بوتو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ور ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک خبرې چالانې وې - دسرې سوځ
هغوسترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپي یې وتر شرح کړه ما نام نېژدې کېدونکی وُ او که یو ځل پیاڼه خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ - ژر ژر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم راو یوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «.... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوي او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] ځل لور هلاکت ته نژدې کېدونکي یو....»
دا کاغذونه یې له [illegible] سره دیوه نهېدلې کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی
وینې شوی. دومره دا ډه، داسې مطمئن او داور باوري لکه چې د هېڅ کوم اوخطر هېڅ ډول اندېښنه
ورسره نه وي.

د مازیگر وروستۍ شېبې وې دوه نوي الوتکې راښکته شوې. په نوي
بنه او خونړي الوت. په دغه سنگر یې درې ځلې د ورې وخوړلې او بمبارۍ
یې پیل کړه یو شېبې بخوږن لوگی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنگر دوړې
کوار بدلې.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذ ونه ویندل
هلته له ډېرو داو سپینو تورتې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کونالی
ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنگ ته د تشو مرد کوانبار و نه پرا ته وو. تر لوسه
هم او سپینې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو او کانو خپله غلبه تېنگه ساتلې
ده. هلته او س د هغه و یار من سنگر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي
شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس
زوبند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

ډېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چا ویلې دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library